

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 15. Novi tumultus argumentum in Sorbona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67649)

non alio ex fine Constitutionis inscriptionem a Facultate fuisse decretam, nisi ad acceptandam observandamque eandem Constitutionem, aliunde vero Rex non modo inscriptionem, sed juxta hujus Constitutionis, quam robur habere voluit, doctrinam in Sorbona doceri præcepisset, nihilominus inquieti Doctores hac super cavillatione sua deliberari, a Facultate petierunt.

Sæc. XVIII.
A. C. 1715.

§. XV.

Novi motus in Sorbona argumentum.

Sub idem tempus de la Rue Sorbonæ Doctor ac Syndicus, expleto Syndicatus sui biennio die prima Octobris officii sui Successorem eligi, sibi pro more literas bene gestorum testes tradi petiit, cui etiam prævalentibus turbidorum suffragiis suffectus est Hyacinthus Ravechetus: Hic vero non modo hasce literas Syndico denegabat, sed etiam duodecim designabat censores, qui in Syndici gesta inquirerent, & primo die Mensis Novembris desuper referrent. Obstiterant ex Doctoribus nonnulli, atque inter eos Vivantius Doctor palam ceteris objectabat, quod non tam Syndicum, quam Constitutionis acceptationem a Facultate factam

Sæc. XVIII. etiam impetere molirentur: Favebant
 A. C. 1715. etiam priori Syndico Regius Procura-
 tor, & supremus Curiaë Præses, qui
 Ravechetum asperis oppido verbis eo
 adegerunt, ut saltem Censorum rela-
 tionem ad diem primam Mensis Decem-
 bris differre cogeretur. Insuper Aure-
 lianensis præfatam relationem sibi tradi,
 & huic negotio interim supersederi præ-
 cepit, veritus, ne turbidi hi Doctores,
 quod Facultas Constitutionem non ac-
 ceptarit, declarandi ansam inde arri-
 perent. Habentur ergo die; secunda
 Decembris Sorbonæ comitia, in qui-
 bus Humbelotus senior Sorbonæ Doctor
 gravibus verbis exposuit, quod novus
 Syndicus die quarta Novembris ob de-
 latum sibi officium grates repensurus,
 orationem habuerit, in qua non pauca
 summo Pontifici, Clero Gallicano, de-
 functi Regis memoriæ, & Aurelianensi
 Administratori injuriosa protulisset,
 unice eo intentus, ut Constitutionem
Unigenitus a S. Facultate *una voce* ac-
 ceptatam impugnaret: Arrepta inde
 occasione Ravechetus vehementer ex-
 candescens, adversus hunc Doctorem
 actionem constituit, eumque de ca-
 lumnia & contumelia postulans petiit,
 ut omiſſis omnibus aliis negotiis, de
 ejus expostulatione deliberaretur, nec
 prius ex Aula ꝑ discederent Magistri,
 quam

quam hæc caussa fuisset absoluta. Ergo præfente adhuc Humbeloto datur initium, aſt Chartonius antiquior Sorbonæ Doctor cum pluribus aliis cenſuit, ſcriptotenus exhibendum eſſe Humbeloti ſermonem, ut de eo iudicium ferri poſſit: prævaluere autem ceteri, qui abſque ulteriori mora Humbeloti querelas omnino contumelioſas, injuriasque eſſe pronuntiarunt. Fertur ergo ſententia, qua præfatus Doctor a comitiis, cunctisque ſui Magiſterii functionibus excluditur, donec palam revocaſſet, & humillime veniam petiſſet: falſum quoque eſt, ſubjunxit novus Syndicus, quod Conſtitutio *una voce* fuerit acceptata: ut vero ſuis verbis fidem faceret, ad quævis audenda projectus ex charta, in qua conclusio lata die ſecunda Decembris erat deſcripta, hæc verba *una voce* delevit, totque lituris deformari atque eradi curavit, ut ne vix hodie hæc verba amplius legi poſſint: Hæc agendi ratio ſummopere diſplicuit Bentivoglio Papæ Nuntio, qui deſuper queſtum ad Aurelianenſem venit; qui tamen novi hujus tumultus cauſſam in Jeſuitas, eiſque adhærentes conjiciens, Quesneliſtas jam a ſe quidem fuiſſe coercitos, a Jeſuitis vero ruruſus laceſſitos fuiſſe ajebat: Denuo Nuntius Admiſtratorem rogabat. ut Facultatis

Sæc. XVIII.
A. C. 1715.

Sæc. XVIII. deliberationi saltem hæc verba: *una*
A. C. 1715 *voce* inferj juberet: id equidem Dux novo
 Syndico & Magistro Dupino insinuavit, his autem novorum motuum
 periculum causantibus, Facultati concessit, ut si Humeloti factio sese oppo-
 neret, Doctores contra hosce turbatores sententiam pronuntiare valerent,
 prævie tamen ab eis Dux sciscitabatur, an Pontificis anathema haud re-
 formidarent? ad quod ambo responderunt, sibi longa experientia esse com-
 pertum, quod injustæ excommunicationes nequidem aerem verberarent.
 Igitur die quinta Decembris rursus habentur comitia, in quibus refractarii
 Facultatis Doctores suam declarationem die secunda Decembris factam con-
 firmarunt, reclamantibus Humbeloto, Clavello, aliisque Doctoribus, qui op-
 ponebant, quod I. quæstio, an Constitutio sit acceptanda, necne, agitata
 non fuerit, sed Syndicus duntaxat de Humbelotti querelis deliberari petierit.
 II. Quod de his querelis potior Doctorum pars deliberarit, & duntaxat eorum
 pauci Constitutionem a Facultate non fuisse acceptatam asseruerint. III.
 Quod sententia fuerit lata *ultra petita*; cum Humelotus non dixerit tantum,
 Constitutionem fuisse receptam, sed cum addito: *una voce*, & circa hæc
 postre-

postrema verba, non autem circa ipsam Constitutionis acceptationem declaratio fieri debuisset. His subjunxit Tournellius Doctor, Facultatis decretum anni prioris Mense Martio editum reformandi jus Facultati non competere, utpote auctoritate Regia factum. Nihilominus tamen Facultas declaravit, falsum esse, quod ea Constitutionem acceptarit, hanc quoque suam declarationem imprimi curavit, & Doctores, qui se ei opposuerunt, a privatis & publicis conventibus exclusit. Ast hi Doctores ab ipso Hexaplorum auctore, illis certe non suspecto, falsitatis arguebantur; ipsemet enim veritatis manifestæ pondere pressus fatebatur, quod quingenti viginti quinque Doctores hanc Constitutionem acceptarint, & nonnisi viginti duo dissenserint, & quod eadem Facultas die decima Martii Anno 1714. suum decretum additis terminis: *approbationis & obedientiæ* confirmarit: Tam indigna agendi ratione summo opere offensus Cardinalis Rohanius, se Sorbonæ membrum fuisse erubescens, Doctoratus sui diploma non sine maxima indignatione remisit, Nuntius quoque Apostolicus jamjam Avenionem secedere parabat, ab amicis tamen suis retentus, Aurelianensem iterato rogabat, ut Facultatis declarationem ad acta

Sæc. XVIII.

A. C. 1715.

Sæc. XVIII. referri prohiberet; non minus Cardialis Bissyus contra Sorbonam excanduit, doluitque, Universitatis gloriam, splendoremque una die penitus fuisse obscuratum. Ceterum gravissimæ hujus controversiæ successum ad sequentem annum differimus.

§. XVI.

Ravecheti Syndici Epistola ad quemdam Hispanicæ Doctorem.

*Refut. de
Mem. t. 2.
pag. 348.*

Postquam Ravechetus Facultatis Syndicus potissimorum suffragia, quibus recta Humbelotum, per latus vero ipsam Constitutionem petebat, ad suas partes pertraxerat, velut de insigni victoria triumphans Facultatis conclusionem typis mandatam in Hispaniam ad Didacum de Castell Regalis Alcazæ Abbatem & Complutensem Doctorem transmissit, adjecta sequenti Epistola.

„Cum codices nostros, non solum
„illustrissimis Hispanicæ Episcopis sed
„etiam omnium Clarissimis Theologiæ
„Professoribus, & Magistris legendos
„obtulerim; hoc ipsomet officio erga
„Te fungi nequaquam dubito. Hac enim
„in disputatione ea est mens, ut
„veritas inquiratur, & cognoscatur.
„Nec ignoras, quam multi ex una, ut
„ita dicam, domo, exeant contra nos
„libri,